

Allikmaa: kõigi investeringute liigutamine kultuurkapitali alla looks ohtliku pretsedendi

"Kultuuristuudio. Arutelu" hooaja avasaate fookuses oli kultuurihoonete rahastamine. Kultuurkapitali juhataja Margus Allikmaa ütles saates, et nii kõigi riiklikult tähtsate kultuuriobjektide ehitamise kui ka rahvusraamatukogu ja Tallinna kunstihoone renoveerimise kallinemist pole võimalik kultuurkapitalist rahastada.

Kultuurkapitali juhataja Margus Allikmaa selgitas, et kultuurkapital saab rahastada neid kultuuriehitisi, mida riigikogu on otsustanud nimetada riiklikult tähtsate kultuuriehitiste nimekirja. "Seal on küll viis objekti, nende hulgas ka [Estonia juurdeehitus](#), aga praegu pole seal ei rahvusraamatukogu ega ka Tallinna kunstihoonet," ütles ta ja tõi samas välja, et rahandusministri ettepanek, et ka nende hoonete renoveerimist võiks kultuurkapitalist toetada, on väärt läbi arutamist või vähemalt ära kuulamist.

Lisaks rõhutas Allikmaa, et nii kõigi riiklikult tähtsate kultuuriobjektide ehitamise kui ka rahvusraamatukogu ja Tallinna kunstihoone renoveerimise kallinemist ei ole võimalik kultuurkapitalist rahastada. "Need objektid, mis praegu on juba töösse läinud ehk Tartu Südalinna kultuurikeskus või Arvo Pärdi muusikamaja Rakveres, nende puhul me oleme aktsepteerinud ehitushinna indeksi kasvu ehk nii mitu protsenti, kui on kasvanud ehitushinna indeks, siis selle sama protsendi võrra oleme olnud valmis suurendama seda summat, millest on räägitud riigikogu kultuurikomisjonis."

"Mida päev edasi, seda kallimaks need objektid lähevad, tõi küll, viimaste kvartalite andmed näitavad, et ehitushinna indeksi kasv on pidurdunud või hakanud veidi vähikäiku tegema, aga see on pigem ajutine hetk," nentis ta ja lisas, et alati on olnud [kultuuriministeeriumil ka investeringute rahakott](#). "Pole kunagi olnud sellist olukorda, et [kultuuriministeeriumil üldse seda rahakotti pole ja kõike, mida renoveeritakse, peab rahastama kultuurkapital, seda pole kunagi olnud.](#)

kultuur.err.ee

Kultuuriministeerium
Estonia teater
Ott Maaten
Teater

Allikmaa sõnul looks selline olukord uue ja väga ohtliku pretsedendi. "Neid objekte, mis on kuskil pooleli või kus on hädapäraselt kohe midagi teha, neid on veel, ega need pole ainult rahvusraamatukogu ja kunstihoone," sõnas ta ja lisas, et kui need on valmis, küll siis leitaks järgmised, mis on vaja valmis teha. "Siis lükatakse kõik riigikogu poolt otsustatud riiklikult olulised kultuuriobjektid väga kaugemale tulevikku."

Maaten: tuleb leida lahendusi, kuidas Estonia juurdeehitus saaks sündida

Estonia peadirektor Ott Maaten kinnitas, et kuigi rahvusooperi juurdeehituse ümber on olnud palju segadust, on nad muinsuskaitseameti ja Tallinna linnavalitsusega tubli sammu edasi liikunud. "See riigikogu valik, mis kaks aastat tagasi tehti, oli paljudele ka tollal ootamatu ja tekitas segadust, kus justkui riigikogu oleks võtnud vastu nimekirja, aga kohe hakkas kostma häält, et Estonia tuleb ehitada mere äärde, Estonia saame teha hoopis teistmoodi kuhugi mujale, aga riigikogu kultuuriehitiste nimekiri ütleb aga selgelt, et ehitada tuleb rahvusooperi juurdeehitus kohapeal."

Maateni sõnul ei tule otsida põhjuseid, miks Estonia juurdeehitust ei saa ehitada, vaid tuleb leida lahendusi, kuidas see ikkagi saaks sündida. "Juba 1930. aastatel räägiti Estonia laiendamise vajadustest ja tollal esimese vabariigi ajal jäi see vahendite puuduse tõttu tegemata, peale sõda oli ka kaalumisel palju suurem juurdeehitus, aga siis tuli see Pärnu maantee poolne laiendus, mida me tunneme praegu n-ö sõjajärgse fassaadina, mille autoriks on Alar Kotli."

"Neid konarusi on ka hilisemal perioodil olnud ja tõepoolest, 1980. aastatel oli jõutud kõige kaugemale ehk siis Estonia uue hoone projekt oli praktiliselt valmis ja ka asukoht oli täiesti olemas, aga tollal looduskaitse oli ühiskonnas palju valulikum teema, tõusis rohkem esile ja nii see läks," nentis ta ja rõhutas, et riigil puudub praegu rahaline võimekus ehitada eraldiseisvat suurt ooperiteatrit. "Tuleb vaadata peeglisse ja seda tunnistada."

Maaten tõi ka välja, et esimene riiklikult tähtsate kultuuriobjektide nimekiri võeti vastu 1996. aastal. "Seal oli kolm objekti: Eesti Rahva Muuseum, Kumu ja Eesti muusika- ja teatriakadeemia," ütles ta ja lisas, et ERM avati 2016. aastal, seega viimase objekti

valmimine võttis 20 aastat aega. "Kui palju oli vaidlusi nende kolme objektiga, kui palju oli diskussioone, kuhu, kuidas, mille eest, kellele, miks," tõdes ta ja mainis, et sellele vaatamata on kõik need objektid valmis, täidavad oma funktsiooni ning me ei kahtlegi nende vajaduses."

"Selle nimekirjaga on täpselt samamoodi, me vaidleme ja mõtleme, aga lõpuks viime ikkagi ellu," sõnas ta.

Toimetaja:

Kaspar Viilup

Allikas:

"Kultuuristuudio. Arutelu", intervjueris Merilin Pärli